



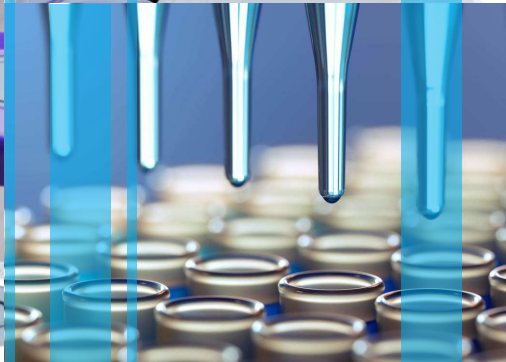
แฉดวงวัคซีน

จดหมายข่าว ปีที่ 11 ฉบับที่ 3

บูรณาการทุกภาคส่วน มุ่งพึ่งตนเองด้านวัคซีนอย่างยั่งยืน

เรื่องในเล่ม

- 03 ASEAN ร่วมทำแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงและการพึ่งตนเองด้านวัคซีนระดับภูมิภาค
- 06 NVI ร่วมมือ INNOVAX ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีน HPV
- 08 อบรมเทคนิคการผลิตวัคซีนสมัยใหม่ด้วยเซลล์เพาะเลี้ยง
- 10 ไทยเร่งรัดแผนงาน EPI ขยายแผนใต้ แก้ปัญหาความครอบคลุมวัคซีนต่ำ
- 12 สัปดาห์สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโลก 2018
- 13 ความ (ไม่)รู้ ช่องว่างสังคมกระหน่ำเด็กด้อยโอกาสเข้าไม่ถึงบริการวัคซีน
- 15 วัคซีนครอบคร้ว



บรรณาธิการ editor's talk

สถาบันวัคซีนแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางด้านวัคซีน ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายด้านวัคซีนของประเทศ การดำเนินงานด้านนโยบายระดับประเทศที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาเกี่ยวข้องหลายภาคส่วน การทำงานร่วมกันระหว่างทางมักติดขัดด้วยกฎหมายหรือกฎระเบียบต่างๆ หากการทำงานสมัยใหม่ เน้นการบูรณาการการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนคงต้องร่วมคิด แก้ไข และสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานอย่างจริงจัง รวมถึงการปรับ กฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อช่วยให้การขับเคลื่อนงานของประเทศสามารถบรรลุตามเป้าประสงค์

ตลอดระยะเวลา 6 เดือน ที่ผ่านมาสถาบันวัคซีนแห่งชาติพยายามพัฒนางานด้านวัคซีนของประเทศหลายโครงการ โดยดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคง และการพึ่งพาตนเองด้านวัคซีน จดหมายข่าวฉบับนี้นำสาระและความก้าวหน้าการพัฒนา งานด้านวัคซีนมาฝากทุกท่านเช่นเคย ได้แก่ 1) สมาชิกประเทศอาเซียน ร่วมทำแผนยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและการพึ่งตนเองด้านวัคซีนระดับภูมิภาคหวังให้ภูมิภาคมีความมั่นคงด้านวัคซีนอย่างยั่งยืน 2) การรับถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีน HPV ผลักดันการส่งเสริมศักยภาพการผลิตวัคซีนป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกในประเทศไทย 3) สถาบันวัคซีนแห่งชาติจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น การเพาะเลี้ยงเซลล์สัตว์สำหรับการผลิตวัคซีน แก่บุคลากรด้านวัคซีนของประเทศ มุ่งรองรับการพัฒนาวัคซีนในประเทศไทย 4) การระบอดัชนีของโรคป้องกันด้วยวัคซีนในจังหวัดชายแดนใต้ เนื่องจาก “อัตราความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนต่ำ” จำเป็นต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์และหรือแผนปฏิบัติการต้องสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทในพื้นที่ 5) สถาบันวัคซีนแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศกว่า 9 หน่วยงาน ร่วมสนับสนุนเจตนารมณ์ขององค์การอนามัยโลก จัดงานสัปดาห์สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโลก ร่วมรณรงค์ให้ทุกประเทศทั่วโลกเห็นความสำคัญของการนำวัคซีนมาใช้ในการป้องกันโรคแก่ประชาชนในประเทศ และเพิ่มอัตราความครอบคลุมของวัคซีนแต่ละโรคให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด 6) ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง และความไม่ตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของวัคซีนของผู้ปกครองที่มีต่อบุตรหลาน ส่งผลให้เด็ก



กฤษฎา นุราข
บรรณาธิการ

เข้าไม่ถึงบริการวัคซีนพื้นฐาน 7) การรับวัคซีนของคนในครอบครัวอย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากช่วยปกป้องเฉพาะบุคคลแล้ว ยังสามารถป้องกันหรือลดความรุนแรงของการเกิดโรคต่อบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัวและชุมชนด้วย



จดหมายข่าว “แวดวงวัคซีน” ปีที่ 11 ฉบับที่ 3

ที่ปรึกษา	ดร.นพ.จุฑา เมืองชนะ
บรรณาธิการ	นางสาวกฤษฎา นุราข
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	1. นางสาวชนนิกานต์ ขวัญช่วย 2. นางสาวณัฐญา อนุรัฐพันธุ์ 3. นางสาววันอิตติชาม มะสามแม 4. นางสาวอุมาพร ไตวิจิตร 5. นางสาวพาฝัน ผลเยี่ยม
ออกแบบรูปเล่ม	บริษัท ดีเซลเบอรี่ จำกัด

ประเทศสมาชิกอาเซียนร่วม ทำแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงและการพึ่งตนเองด้านวัคซีนระดับภูมิภาค



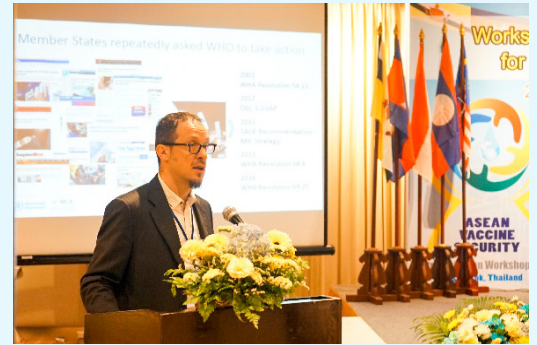
นพ. วรัช สุนทราจารย์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวเปิดงาน



บรรยากาศการประชุมสร้างความมั่นคงด้านวัคซีน
ในภูมิภาคอาเซียน ครั้งที่ 3
ระหว่างวันที่ 28 - 30 มีนาคม 2561
ณ โรงแรมแกรนด์ เมอร์เคียว กรุงเทพฯ ฟอรั่ม

“การประชุมความร่วมมือในระดับภูมิภาคครั้งนี้ นับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมระดมสมองในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการความมั่นคงและการพึ่งพาตัวเองด้านวัคซีน”

สถาบันวัคซีนแห่งชาติเป็นเจ้าภาพจัดประชุมสร้างความมั่นคงด้านวัคซีนในภูมิภาคอาเซียน ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 28 - 30 มีนาคม 2561 ณ โรงแรมแกรนด์ เมอร์เคียว กรุงเทพฯ ฟอรั่ม เพื่อนำเสนอผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านวัคซีนในอาเซียน (ASEAN Vaccine Baseline Survey - AVBS) และเปิดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านความมั่นคงและการพึ่งพาตัวเองด้านวัคซีนในระดับอาเซียน ในการนี้นพ. วรัช สุนทราจารย์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ให้เกียรติเป็นประธานเปิดงาน และกล่าวต้อนรับผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมี Dr. Daniel Kertesz ผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย และ นพ. มานิตย์ จีระตันติกานนท์ ประธานกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ กล่าวต้อนรับ



บรรยายการประชุมสร้างความมั่นคง
ด้านวัคซีนในภูมิภาคอาเซียน ครั้งที่ 3
ระหว่างวันที่ 28 - 30 มีนาคม 2561
ณ โรงแรมแกรนด์ เมอร์เคียว กรุงเทพ
ฟอรัม

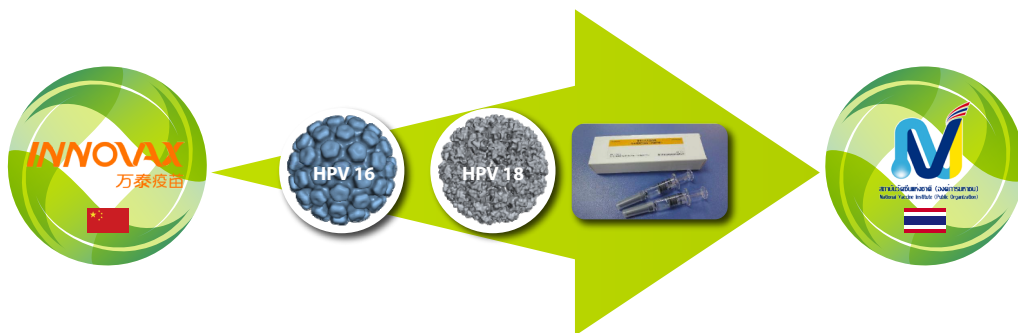
การประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งเป็นผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา การผลิต การควบคุมกำกับคุณภาพ และการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ทั้งภาครัฐและเอกชน และวิทยากรจากองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งสิ้นเกือบ 90 คน ในการประชุมยังมีหัวข้อบรรยาย นำสนใจหลายเรื่อง จากวิทยากรระดับนานาชาติ ผู้เข้าร่วมประชุมยังได้มีโอกาสศึกษาดูงาน นอกสถานที่ ณ โรงงานผลิตวัคซีนชั้นแนวหน้าของประเทศ ณ สถานเสาวภา สภากาชาดไทย และโรงงานต้นแบบผลิตชีววัตถุแห่งชาติ (National Biopharmaceutical Facility) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) ซึ่งทำให้ทราบถึงศักยภาพการผลิตวัคซีนในประเทศไทย ที่เป็นระบบและได้มาตรฐาน การประชุมความร่วมมือในระดับภูมิภาคครั้งนี้ นับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมระดมสมองในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการความมั่นคงและการพึ่งพาตัวเองด้านวัคซีน (ASEAN Vaccine Security and Self-Reliance - AVSSR)

ประเทศไทย โดยสถาบันวัคซีนแห่งชาติ ในฐานะผู้รับผิดชอบหลัก (Focal Point) ได้สรุป จัดทำและนำเสนอเอกสาร 3 รายการ ได้แก่ 1. แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการฉบับสมบูรณ์ (AVSSR Strategic and Action Plan) 2. รายงานผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ (AVBS Full Report) และ 3. เอกสาร Communication and Coordination Action Plan (CCAP) ส่งให้สำนักเลขาธิการอาเซียนแจ้งเวียนประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN Member State - AMS) ทั้ง 10 ประเทศรับทราบและเห็นชอบก่อนนำเสนอต่อที่ประชุม ASEAN Health Cluster 3 อย่างเป็นทางการในเดือนกรกฎาคม 2561 พร้อมรายงานเข้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ด้านการพัฒนาสาธารณสุข (Senior Officials Meeting on Health Development – SOMHD) โดยเร็วต่อไป 



“10 ประเทศรับทราบและเห็นชอบก่อนนำเสนอต่อที่ประชุม ASEAN Health Cluster 3 อย่างเป็นทางการในเดือนกรกฎาคม 2561”

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ ลงนามความร่วมมือ กับบริษัท INNOVAX ประเทศจีน ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก (HPV) เพื่อส่งเสริมการผลิตวัคซีนใช้เองในประเทศ



รูปที่ 1 วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกในรูป virus like particle (VLP) bivalent HPV ชนิดสายพันธุ์ที่ 16 และ 18
ที่บริษัท Xiamen Innovax Biotech Co., Ltd. ประเทศจีน จะถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับโรงงานผลิตวัคซีนที่สนใจเพื่อทำการผลิตวัคซีนในประเทศไทย

มะเร็งปากมดลูกเป็นสาเหตุสำคัญที่คร่าชีวิตหญิงไทยสูงเป็นอันดับที่ 2 รองจากมะเร็งเต้านม ซึ่งสาเหตุหลักของการเกิดโรคคือการติดเชื้อ Human Papilloma Virus หรือเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV) ที่เนื้อเยื่อบริเวณปากมดลูก ทำให้เซลล์บริเวณปากมดลูกเจริญผิดปกติ และเปลี่ยนเป็นมะเร็งปากมดลูกในที่สุด จากการศึกษาพบว่าเชื้อ HPV มีมากกว่า 100 สายพันธุ์ สำหรับประเทศไทยสายพันธุ์ที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดมะเร็งปากมดลูกมากที่สุดคือสายพันธุ์ที่ 16 และ 18 ซึ่งเป็นสาเหตุของมะเร็งปากมดลูกถึงประมาณร้อยละ 73.8 ของสายพันธุ์ไวรัส HPV ทั้งหมด

ปัจจุบันพบว่าการผลิตวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัส HPV ซึ่งเป็นสาเหตุของมะเร็งปากมดลูกเป็นแนวทางการป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ประเทศไทยเริ่มโครงการนำร่องให้วัคซีนป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก (วัคซีน HPV) ในปี 2557-2559 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มเป้าหมายคือเด็กหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และขยายการให้บริการทั่วประเทศ โดยบรรจุเป็นวัคซีนในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ในปี 2560

วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกได้ถูกวิจัยพัฒนาและผลิตมามากกว่า 10 ปี โดยมีผู้ผลิตเพียง 2 รายในโลกเท่านั้น (บริษัท Merck และ GSK) วัคซีนจึงมีราคาสูง เพื่อให้การจัดหาวัคซีนสำหรับให้บริการกับประชากรกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดซื้อวัคซีนสถาบันฯ ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและเล็งเห็นถึงโอกาสในการพัฒนาระบบการผลิตวัคซีนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จึงผลักดันการส่งเสริมศักยภาพการผลิตวัคซีนป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกในประเทศ เพื่อเป็นหลักประกันสำหรับประชาชนทำให้สามารถเข้าถึงวัคซีนป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกได้อย่างทั่วถึงและยังช่วยลดการใช้งบประมาณของชาติในการนำเข้าวัคซีนอีกด้วย

เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2561 ที่ผ่านมา สถาบันฯ ลงนามบันทึกความร่วมมือในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีน HPV ชนิด bivalent (16 และ 18) ให้กับโรงงานผลิตวัคซีนที่สนใจเพื่อทำการผลิตวัคซีนในประเทศ กับบริษัท Xiamen Innovax Biotech Co., Ltd. ประเทศจีน ซึ่งถือเป็นผู้ผลิตวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกสายพันธุ์ 3 ของโลกที่ได้รับการสนับสนุนจาก WHO และ PATH โดยผลิตในรูป virus like particle (VLP) bivalent HPV จากการเพาะเชื้อ E.coli ที่มีพันธุกรรมโปรตีนจาก HPV สายพันธุ์ 16 และ 18 มี Al(OH)₃ เป็น adjuvant ขณะนี้อยู่ระหว่างการขึ้นทะเบียนวัคซีนที่ประเทศจีน คาดว่าจะได้รับทะเบียนปลายปี 2561 และได้รับการรับรอง WHO Prequalified ภายในปี 2563 ทั้งนี้การรับถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนเริ่มต้นด้วยการผลิตแบบปลายน้ำ นอกจากนี้ บริษัท Innovax อยู่ระหว่างการพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกชนิด 9 สายพันธุ์ (สายพันธุ์ที่ 6/11/16/18/31/33/45/52/58) ซึ่งสถาบันฯ ขอรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีชนิด 9 สายพันธุ์ให้แก่ผู้ผลิตในไทยด้วย โดยขอมีส่วนร่วมในการพัฒนาตั้งแต่ต้นน้ำ และเป็นพื้นที่ในการทดสอบวัคซีนในคนระยะที่ 3 ทั้งนี้คงต้องพิจารณาในเงื่อนไขต่าง ๆ ต่อไป อย่างไรก็ตาม การถ่ายทอดเทคโนโลยีผลิตวัคซีน HPV นี้ ถือเป็นโครงการสำคัญที่ต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมีสถาบันวัคซีนแห่งชาติเป็นผู้ขับเคลื่อนและสนับสนุนให้เกิดผลสำเร็จตามแผนที่ทางเดิน



แหล่งอ้างอิง

1. แผนการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งแห่งชาติ National Cancer Control Programmes (พ.ศ. 2556 - 2560), คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
2. แนวทางการดำเนินงานโครงการนำร่องให้บริการวัคซีนป้องกันเอชพีวี ในนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
3. INNOVAX, and its Human Papillomavirus vaccine (Cecolin®), Company and Product Introduction, Xiamen Innovax Biotech Co., Ltd.
4. แผนที่ทางเดินระยะ 5 ปี วัคซีนเป้าหมายสู่การผลิตระดับอุตสาหกรรม dT, DTP, Dengue, JE และ HPV, สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

รูปที่ 2 บรรยากาศงานลงนามบันทึกความร่วมมือในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต HPV วัคซีนชนิด bivalent (16 และ 18) ให้กับโรงงานผลิตวัคซีนที่สนใจเพื่อทำการผลิตวัคซีนในประเทศ ระหว่างสถาบันวัคซีนฯ กับบริษัท Xiamen Innovax Biotech Co., Ltd. ประเทศจีน เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2561

สถาบันวัคซีนร่วมมือหน่วยงานเครือข่ายพัฒนาบุคลากร เรียนรู้เทคนิคการผลิตวัคซีนสมัยใหม่ด้วยเซลล์เพาะเลี้ยง

เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตวัคซีนในระดับอุตสาหกรรมมีหลายประเภท ทั้งการผลิตโดยวิธีดั้งเดิม เช่น การใช้สมองหนู การใช้ไข่ไก่ฟัก และ static condition เป็นต้น ส่วนเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นที่ยอมรับและนิยมใช้กันทั่วโลกในปัจจุบัน คือ การใช้เซลล์เพาะเลี้ยง เนื่องจากเป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยสูง เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานควบคุมกำกับในระดับสากล เช่น องค์การอนามัยโลก (GMP-WHO) และ สหภาพยุโรป (GMP-PIC/S) นอกจากนี้ เซลล์เพาะเลี้ยง ยังนำมาใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของวัคซีนและยาชีววัตถุ ก่อนนำไปทดสอบในสัตว์และในมนุษย์ โดยมีแนวโน้มจะใช้เป็นทางเลือกสำหรับทดสอบประสิทธิภาพวัคซีนเพื่อลดการใช้สัตว์ทดลอง



ประเทศไทยอยู่ระหว่างการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนจากเซลล์เพาะเลี้ยง เช่น วัคซีนไข้สมองอักเสบเจอี ไข้ก้ำ ไข้เลือดออก เป็นต้น แต่ยังอยู่ในขั้นตอนวิจัยพัฒนา ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อรองรับเทคโนโลยีนี้ โดยเฉพาะการพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานจริงทั้งในระดับห้องปฏิบัติการและโรงงานผลิต

“ผลการประเมินเชิงคุณภาพในเบื้องต้นจากการอภิปรายแสดงความคิดเห็นพบว่าผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจมาก สามารถเข้าใจพื้นฐานและมีทักษะปฏิบัติการเพิ่มขึ้น”



ไทยเร่งรัดแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคชายแดนใต้ แก้ปัญหาความครอบคลุมวัคซีนต่ำ

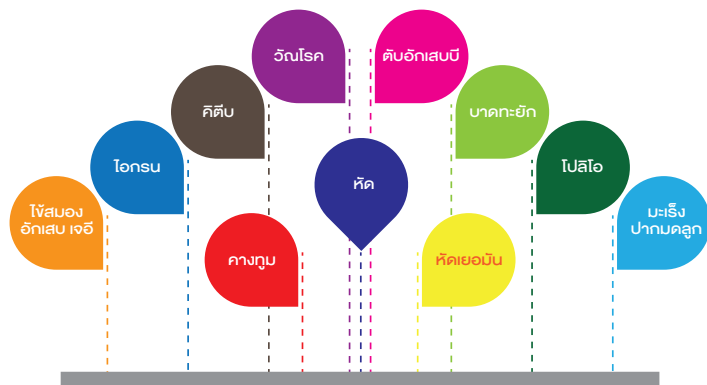
วัคซีนเป็นเครื่องมือทางสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพสูง มีความคุ้มค่า ในการป้องกันควบคุมโรคที่เป็นปัญหาสำคัญ และช่วยในการกวาดล้าง โรคได้ สำหรับประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข ได้ริเริ่มแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (EPI) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ซึ่งมีรูปแบบและผลการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ โดยปัจจุบันมีการให้บริการวัคซีนในแผนงาน EPI รวม 11 โรค โดยไม่คิดมูลค่า และเพื่อการกวาดล้างและกำจัดโรค ในการประชุม World Health Assembly ครั้งที่ 63 ประเทศไทยได้ลงนามในสัญญาความร่วมมือกับนานาชาติเพื่อการกวาดล้างโปลิโอ (Polio Eradication) และการกำจัดโรคหัด (Measles Elimination) อีกด้วย

แม้ผลการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
ของประเทศไทยจัดอยู่ในระดับแนวหน้าของภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และนานาชาติ แต่พบว่าใน
ช่วงปี 2557-2560 การกำจัดโรคหัดและการกวาด
ล้างโรคโปลิโอ ตามพันธะสัญญานานาชาติ มีผลการ
ดำเนินงานไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งการเฝ้าระวัง
ผู้ป่วยกล่อมเนื้ออ่อนปนวกเป็ยกเจียบพลัน (AFP) และ
อัตราป่วยของโรคหัดมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะ
ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี
ยะลา และนราธิวาส

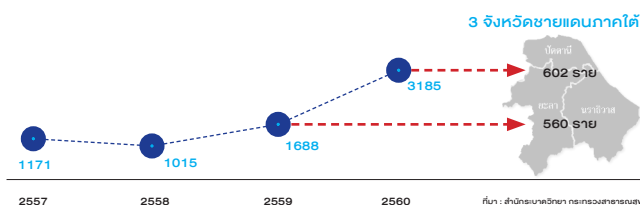
จากการติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ พบว่า การกลับมาระบาดของโรคเกิดขึ้นเนื่องจาก “อัตรา ความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนต่ำ” ซึ่งเป็นผล มาจากหลายสาเหตุ ได้แก่

- (1) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ที่มีภาระงานหลายด้าน มีเวลาทำงานจำกัด เนื่องจากความไม่สงบในพื้นที่
- (2) กลุ่มเป้าหมายจำนวนมากไม่มารับบริการในสถานบริการสาธารณสุข แต่รอรับบริการแบบเชิงรุกในชุมชน
- (3) มีการปฏิเสธการรับวัคซีนมากถึงร้อยละ 10 โดยผู้ปกครองมีทัศนคติและความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับวัคซีน เช่น วัคซีนไม่ปลอดภัย วัคซีนทำให้เด็กป่วย เป็นต้น
- (4) เด็กมีการย้ายที่อยู่ตามผู้ปกครองบ่อยครั้ง ทำให้เด็กบางรายได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์

วัคซีนพื้นฐานตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ปี 2560
วัคซีน 11 ชนิด ป้องกัน 11 โรค



จำนวนผู้ป่วยโรคหัดทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2557-2560





พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ปัญหาที่เกิดขึ้นมีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และเชื่อมโยงหลายมิติ ดังนั้น การส่งเสริม พัฒนางานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคจำเป็นต้องมีการศึกษาทบทวนอย่างลึกซึ้งและรอบด้าน การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และหรือ แผนปฏิบัติการต้องสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทในพื้นที่ โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งในส่วนกลาง และภูมิภาค อาทิเช่น หน่วยงานภายใต้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ผู้นำศาสนา และองค์กรสหประชาชาติ (UN) เป็นต้น

“พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ปัญหาที่เกิดขึ้นมีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และเชื่อมโยงหลายมิติ ดังนั้นการส่งเสริม พัฒนางานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคจำเป็นต้องมีการศึกษาทบทวนอย่างลึกซึ้งและรอบด้าน”

ในการนี้ สถาบันวัคซีนแห่งชาติ หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนงานด้านวัคซีน ได้เร่งประสานความร่วมมือเพื่อให้เกิด “แผนเร่งรัดงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” ที่ระบวยละเอียดวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในทุกมิติ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้การดำเนินงานสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น ประสบความสำเร็จ และผลักดันให้เป็นอาเจนด้าที่ต้องร่วมกันแก้ไขเป็นพิเศษในระยะยาว

ผลของความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาการเข้าถึงวัคซีน และอัตราความครอบคลุมของวัคซีนตาม 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะเป็นไปในทิศทางใด ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้หรือไม่ คณะบรรณาธิการจะได้นำเสนอต่อท่านผู้อ่านแวดวงวัคซีน ในโอกาสต่อไป 🇹🇭



ระหว่างวันที่ 12-14 มีนาคม ที่ผ่านมา สถาบันวัคซีนแห่งชาติ ได้จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น หัวข้อ “Culture Technique and Upstream Technology for Vaccine” ขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ อุปกรณ์ และสถานที่ฝึกปฏิบัติ จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (บางขุนเทียน) และ บริษัท เมอร์ค ประเทศไทย ระยะเวลาอบรมรวม 3 วัน ภาคทฤษฎี 2 วันและภาคปฏิบัติ 1 วัน การจัดอบรมครั้งนี้มีบุคลากรเข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 61 คน ประกอบด้วยบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนา ด้านการผลิต และด้านควบคุมกำกับคุณภาพวัคซีน ในการอบรมมีหัวข้อที่มีความสำคัญในพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยพัฒนาและการผลิตวัคซีน อาทิ ความรู้เบื้องต้นในการเพาะเลี้ยงเซลล์สัตว์สำหรับการผลิตวัคซีน, หลักการพื้นฐานของ Bioreactor, หลักการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อ, หลักในการ Scale up, ข้อปฏิบัติที่ดีในการเลี้ยงเซลล์ และเทคนิคปลอดเชื้อสำหรับการผลิตวัคซีน และมีเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งซักถามข้อสงสัยด้วย ผลการประเมินเชิงคุณภาพในเบื้องต้น จากการอภิปรายแสดงความคิดเห็น พบว่าผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจมาก สามารถเข้าใจพื้นฐานและมีทักษะปฏิบัติการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเทคนิคการเพาะเลี้ยงเซลล์ทั้งในระดับห้องปฏิบัติการและการขยายขนาดการผลิตในระดับโรงงาน จึงคาดว่าผู้เข้าอบรมจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการวิจัยพัฒนาและผลิตจริงในระดับอุตสาหกรรมได้ต่อไป



สัปดาห์สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโลก 2018

เน้นบทบาททุกภาคส่วน ร่วมมือสร้างความเข้มแข็งงาน
สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ



บรรยากาศงานสัปดาห์สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโลก 24 เมษายน

สัปดาห์สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโลก กำหนดจัดขึ้นโดยองค์การอนามัยโลก ในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนเมษายนของทุกปี ปีนี้ตรงกับวันที่ 24-30 เพื่อรณรงค์ให้ทุกประเทศทั่วโลกเห็นความสำคัญของการนำวัคซีนมาใช้ในการป้องกันโรคแก่ประชาชน และเพิ่มอัตราความครอบคลุมของวัคซีนแต่ละโรคให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด สถาบันวัคซีนแห่งชาติ ร่วมกับ 9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนเจตนารมณ์ขององค์การอนามัยโลก มาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่สอง ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ ตลอดเดือนเมษายน ภายใต้แนวคิดหลัก “Protected Together, #VaccinesWork” ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวัคซีนและการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ ซึ่งได้รับความสนใจและกระแสดตอบรับเป็นอย่างดี รวมถึงการจัดกิจกรรมการเสวนาและประชุมระดมสมองหัวข้อ “ทุกภาคส่วนร่วมใจ หยุดโรคภัยด้วยวัคซีน” #VaccineWork ขึ้น เมื่อวันที่ 24 เมษายน ณ โรงแรมแลนด์มาร์ค กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับเกียรติจาก นพ.โอภาส การย์กวินพงศ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานในพิธีเปิด

กิจกรรมเสวนาครั้งนี้มีหน่วยงานเครือข่ายด้านวัคซีน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้าร่วม จำนวนกว่า 200 คน และได้รับเกียรติจากอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิหลายด้านมาพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ ในประเด็นสถานการณ์งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของไทย ซึ่งปัจจุบันแม้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่บางพื้นที่ บางกลุ่มยังมีปัญหาการระบาดของโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนเป็นระยะ เช่น พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ เด็กด้อยโอกาสบางกลุ่ม เช่น เด็กในชุมชนแออัด เด็กติดตามแรงงาน เด็กต่างด้าว เป็นต้น ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการวัคซีนจากภาครัฐ การให้วัคซีนบางชนิดยังมีความครอบคลุมต่ำกว่าความครอบคลุมโดยเฉลี่ยทั่วประเทศ

ความ (ไม่รู้) ช่องว่างสังคม กระทบเด็กด้วยโอกาสเข้าไม่ถึงบริการวัคซีนฟรี

ปลายเดือนเมษายน ที่ผ่านมา สถาบันวัคซีนแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงาน เครือข่าย และภาคประชาชน จัดงานเสวนาเนื่องในสัปดาห์สร้างเสริม ภูมิคุ้มกันโรคโลก บนเวทีเสวนามีการพูดคุยประเด็นสถานการณ์งาน สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคที่นำเสนอสนใจหลายประเด็น โดยเฉพาะปัญหาการเข้าไม่ถึง วัคซีนของประชาชนบางกลุ่ม แม้จะเป็นประชากรกลุ่มเล็ก ๆ ในสังคม แต่ในทางกลับกัน หากปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขอาจผลกระทบต่อภาพรวมของประเทศ

ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายให้บริการวัคซีนฟรีแก่เด็กไทยทุกคน ทุกกลุ่ม บนพื้นแผ่นดินไทย อย่างเท่าเทียม ทำให้ประเทศไทยมีความครอบคลุม การได้รับวัคซีนในเด็กทุกชนิดสูงถึง ร้อยละ 90-100 อัตราการป่วยตายของ เด็กจากโรคที่ป้องกันด้วยวัคซีนลดลงอย่างมาก แม้ภาพรวมความครอบคลุม การรับวัคซีนของไทยสูงมาก แต่หลายท่านอาจยังไม่ทราบว่า มีเด็กบางคนใน ประเทศไทยยังไม่สามารถเข้าถึงบริการวัคซีนพื้นฐาน เช่น เด็กในชุมชนแออัด เด็กเร่ร่อน เด็กติดตามแรงงานเคลื่อนย้าย เด็กติดตามแรงงานต่างด้าว เป็นต้น และบางพื้นที่มีอัตราความครอบคลุมการได้รับวัคซีนต่ำมาก เมื่อเทียบกับ ค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ เนื่องจากความเชื่อทางศาสนาและวิถีชีวิตมีอิทธิพลต่อ ความเชื่อและความคิดของชาวบ้าน

เด็กชายขอบช่องว่างทางสังคมการเข้าถึงวัคซีน

เด็กชายขอบอาจไม่ได้หมายถึงเด็กที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล แต่หมายรวมถึง คนที่อยู่ห่างไกลจากการดูแลจากบริการทางสังคม ไม่ได้รับบริการหรือการคุ้มครอง จากรัฐอย่างคนอื่น ดังนั้น เด็กด้วยโอกาสต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคนยากจน คนใน ชุมชนแออัด เด็กเร่ร่อน เด็กติดตามแรงงานเคลื่อนย้าย เด็กอพยพสัญชาติ



นอกจากนี้ ในงานเสวนาหน่วยงาน เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชน เห็นว่า รัฐบาลควรเพิ่มกลุ่มเป้าหมายการให้วัคซีนให้ มากยิ่งขึ้น เช่น วัคซีนไข้หวัดใหญ่ และควร พิจารณานำวัคซีนชนิดใหม่ ๆ เข้ามาบรรจุใน แผนงานสร้างเสริมฯ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งประเด็น ดังกล่าวภาครัฐไม่ได้คำนึงสนใจและมีความ พยายามผลักดันนำวัคซีนใหม่จำเป็นมาให้ บริการแก่ประชาชนเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 1 ชนิด แต่ในทางปฏิบัติ การนำ วัคซีนใหม่มาให้บริการในระดับประเทศต้องมึ การพิจารณาหลายมิติอย่างรอบด้านภายใต้ ทรัพยากรของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านงบประมาณ รวมถึง รัฐบาลยังมีนโยบาย ด้านการวิจัยพัฒนา และผลิตวัคซีนใช้เองในประเทศ เพื่อสร้าง ความมั่นคงด้านวัคซีนของประเทศในระยะยาว เพื่อให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงบริการวัคซีน พื้นฐานจำเป็นได้อย่างเท่าเทียม เป็นธรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อร่วมรณรงค์งาน สัปดาห์สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโลกในปีนี้เป็น ช่องทางหนึ่งในการสร้างความตระหนักให้ ทุกภาคส่วน รวมถึงประชน เห็นความสำคัญ และคุณค่าของวัคซีน ต่อการนำมาใช้ในการ เสริมสร้างสุขภาพของประชาชน ซึ่งการดำเนิน งานจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมืออย่าง จริงจังและจริงใจจากทุกภาคส่วน และทุก ระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชน ครอบครัว ประชาชน ทั้งระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ ผู้ให้บริการ กลุ่ม เป้าหมายผู้รับบริการวัคซีน และผู้มีส่วน เกี่ยวข้องอื่น ๆ ตามแนวคิดขององค์การ อนามัยโลก แปลเป็นไทยได้ว่า” ทุกภาคส่วน ร่วมใจ หยุดโรคภัยด้วยวัคซีน” 🇹🇭

เป็นต้น กลุ่มเด็กเหล่านี้มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพ มีโอกาสเข้าไม่ถึงบริการจากรัฐ ความพยายามเข้าใจปัญหา ค่านิยม บริบท ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิต รวมถึงการสนับสนุนสิ่งที่จำเป็น และการให้ความรู้ การสร้างทัศนคติ และความตระหนักในความสำคัญของวัคซีนต่อบุตรหลาน เป็นแรงกระตุ้นหนึ่งที่สำคัญให้บุคคลกลุ่มนี้เข้าใจ เห็นความสำคัญและใส่ใจในการนำลูกหลานเข้ามารับวัคซีนมากขึ้น

เด็กติดตามแรงงานต่างด้าวอีกกลุ่มเสี่ยงเข้าถึงวัคซีน

แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทย มักอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มและขยายตัวเป็นชุมชนขนาดใหญ่ อยู่กันอย่างแออัด ก่อให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุขตามมา การป้องกันและควบคุมโรคในชุมชนเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลจากปากผู้เชี่ยวชาญและแพทย์หลายท่านมีโอกาสนัดสัมภาษณ์กับแรงงานต่างด้าวพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า คนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับการรับวัคซีนของบุตรหลานไม่เกี่ยงแม้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง แต่ปัญหาหลัก คือ 1) ความแตกต่างทางภาษาเป็นอุปสรรคสำคัญในการ สื่อสาร และการรับทราบข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐ 2) การเข้ามาทำงานไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กลัวถูกส่งตัวกลับประเทศ ทำให้ไม่กล้าเข้ารับบริการฉีดวัคซีน ดังนั้นการสื่อสารสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานรัฐกับชุมชนต่าง ๆ ผ่านสื่อ หรือช่องทางที่เหมาะสม การออกกฎหมายบังคับอย่างเข้มงวดในการตรวจสอบความครบถ้วนของการรับวัคซีนของแรงงานต่างด้าวและบุตรหลานผ่านนายจ้าง รวมถึงการจัดสิทธิสวัสดิการการให้บริการวัคซีนแก่บุคคลกลุ่มนี้อย่างเหมาะสม อาจเป็นช่องทางการแก้ปัญหาการเข้าถึงบริการวัคซีนของคนกลุ่มนี้ได้



ความครอบคลุมวัคซีนต่ำ: เมื่อความเชื่อทางศาสนาและวิถีชีวิตมีอิทธิพลต่อการรับวัคซีน

3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ ทั้งทางกายภาพ สังคม และศาสนา องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการรับวัคซีนของประชาชนในพื้นที่ จากข้อมูลผู้เข้าร่วมเวทีเสวนา ดร.ประภาภรณ์ หลังปูเตะ ซึ่งเป็นคนในพื้นที่และคลุกคลีกับชาวบ้าน 3 จังหวัดชายแดนใต้มานาน ได้สะท้อนปัญหาการเข้าถึงวัคซีนของเด็กในพื้นที่อย่างน่าสนใจ เช่น ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องของผู้ปกครองและความกังวลผลข้างเคียงของบุตรหลานหลังรับวัคซีน สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ การจัดบริการที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชุมชน ความเชื่อและข้อกำหนดทางศาสนา ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ความครอบคลุมการรับวัคซีนในพื้นที่ต่ำ และยัง



“3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ ทั้งทางกายภาพ สังคม และศาสนา องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการรับวัคซีนของประชาชนในพื้นที่”

ภูมิคุ้มกันโรคทางอ้อมสร้างได้ ด้วย “วัคซีนครอบครัว”

บ

่อยครั้งเมื่อกล่าวถึง “วัคซีน” เชื่อว่าหลายท่านมักนึกถึงการให้วัคซีนในเด็กเป็นหลัก เนื่องจากเด็กเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง มีภูมิคุ้มกันต่ำกว่าในกลุ่มผู้ใหญ่ ทำให้เวลาที่เด็กติดเชื้อมักมีอาการรุนแรงในอดีตเมื่อครั้งประเทศไทยยังไม่มี การนำวัคซีนมาใช้ในการป้องกันโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ส่งผลให้เด็กที่ป่วยมีอัตราการนอนโรงพยาบาลและเสียชีวิตสูงมาก ต่อมาเมื่อมีการนำวัคซีนมาใช้ในการป้องกันโรค ทำให้หลายโรคมีจำนวนผู้ป่วยลดลงอย่างมาก เช่น คอตีบ ไอกรณ หัด หัดเยอรมัน คางทูม และโปลิโอ เป็นต้น

ในปัจจุบัน วัคซีนไม่ใช่เรื่องเฉพาะในเด็กเท่านั้น เพราะความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถช่วยให้เราสามารถวิจัยพัฒนาวัคซีนสำหรับใช้ป้องกันโรคได้ทั้งในวัยรุ่น ผู้ใหญ่ วัยกลางคน รวมถึงผู้สูงอายุ หรืออาจกล่าวได้ว่าวัคซีนเป็นเรื่องของคนทุกช่วงวัยหรือทุกคนในครอบครัว เพราะการรับวัคซีนของสมาชิกในครอบครัวแต่ละช่วงวัยนั้น ไม่เพียงแค่ป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดโรค ยังช่วยส่งผลทางอ้อมในการป้องกันโรคนั้นๆ ต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในบ้าน และในชุมชนได้อีกด้วย อาทิ

วัคซีนโรคตา (Rotavirus Vaccine) ป้องกันโรคอุจจาระร่วงจากไวรัสโรต้า เป็นโรคที่พบบ่อยในเด็ก แต่ปัจจุบันมีรายงานการพบโรคดังกล่าวในกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้น สันนิษฐานว่าอาจติดเชื้อมาจากการดูแลเด็กที่ป่วยหรือจากการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการรับวัคซีนโรต้าในเด็กจะช่วยลดอัตราการป่วยท้องเสียของผู้สูงอายุจากไวรัสโรต้าได้ ในขณะที่วัคซีนตัวนี้ไม่ได้รับการรับรองให้ใช้ในผู้สูงอายุ

วัคซีนไขหวัดใหญ่ (Influenza Vaccine) จากการศึกษาพบว่า การรับวัคซีนไขหวัดใหญ่ในเด็กได้ผลดีกว่าในกลุ่มผู้สูงอายุ เพราะระบบภูมิคุ้มกันของเด็กสามารถตอบสนองต่อวัคซีนได้ดีกว่า ทำให้เด็กที่ได้รับวัคซีนแล้วมีโอกาสในการเกิดโรคน้อยลง และเมื่อเด็กไม่ป่วยจะช่วยลดความเสี่ยงการป่วยของผู้สูงอายุในบ้านได้อีกด้วย เนื่องจากโรคไขหวัดใหญ่ในกลุ่มผู้สูงอายุมักมีความรุนแรง และอาจพบอาการแทรกซ้อนที่เป็นอันตรายถึงชีวิต เช่น โรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) โรคหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular disease) ดังนั้นผู้สูงอายุควรรับวัคซีนไขหวัดใหญ่ปีละครั้งเพื่อป้องกันการเกิดโรค ลดความรุนแรงของโรค และลดโอกาสในการเกิดโรคแทรกซ้อน ขณะเดียวกันเด็กก็ควรรับวัคซีนทุกปีเช่นกัน

คงพบการระบาดของโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนเป็นระยะ ๆ ข้อมูลเหล่านี้อาจไม่ใช่ปัญหาใหม่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและพยายามแก้ไขปัญหามาโดยตลอด เช่น การอบรมบุคลากรผู้ให้บริการในพื้นที่เกี่ยวกับการให้บริการวัคซีน การติดตามและการนัดหมายให้ประชาชนมารับวัคซีนตามระยะเวลาที่กำหนด แต่การตอบรับจากประชาชนกลับไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นการแก้ปัญหาคงต้องใช้หลายวิธีร่วมกัน เช่น 1) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับวัคซีนการนำเด็กมารับวัคซีน แก่บุคคลในครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนำเด็กมารับวัคซีน เช่น สามี ปู่ ย่า ตา ยาย 2) การให้ความรู้และทำความเข้าใจกับผู้ที่มีบทบาทสำคัญในชุมชน เช่น ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน รวมถึงประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้ปกครองในการนำบุตรหลานมารับวัคซีน 3) การทำงานเชิงรุกในพื้นที่ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการวัคซีน เป็นต้น

ปัญหาที่สะท้อนตรงมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการวัคซีน และผู้เข้าร่วมการเสวนาครั้งนี้ มีหลากหลายประเด็น ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางกายภาพ และ สังคม แต่ประเด็นปัญหาสำคัญที่สะท้อนออกมาคล้ายกัน คือ ปัญหาการรับรู้ข้อมูล ความเข้าใจที่ถูกต้อง และความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของวัคซีนของผู้ปกครองที่มีบุตรหลาน ดังนั้นการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครอง นอกจากทำให้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแล้ว ยังสามารถสร้างความตระหนักทำให้เห็นความสำคัญของการนำบุตรหลานมารับวัคซีนตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กด้อยโอกาสเหล่านี้เข้าถึงบริการวัคซีนเพิ่มขึ้น... 

ที่มา: นว <http://pulony.blogspot.com>

วัคซีนรวมบาดทะยัก-คอตีบ-ไอกรน (Tdap) การกลับมาะบาดอีกครั้งของโรคคอตีบในภาคอีสาน ช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมา พบว่าผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ สาเหตุเนื่องจากระดับภูมิคุ้มกันของคนในกลุ่มนี้ลดลง และจากข้อมูลการระบาดพบผู้เสียชีวิตจากโรคบาดทะยักและการเกิดโรคไอกรนในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ดังนั้นการกระตุ้นภูมิคุ้มกันโรคคอตีบและไอกรน ด้วยวัคซีน Tdap ในผู้ใหญ่จึงมีประโยชน์อย่างมาก นอกจากช่วยป้องกันการเกิดโรคในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุแล้ว ยังมีส่วนช่วยป้องกันการเกิดโรคไอกรนในเด็กได้อีกด้วย

วัคซีนไข้เลือดออก (Dengue Vaccine) เนื่องจากวัคซีนไข้เลือดออกไม่ควรให้เด็กเล็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบ ดังนั้นการรับวัคซีนไข้เลือดออกในผู้ใหญ่ นอกจากช่วยป้องกันการเกิดโรคในบุคคลที่รับวัคซีนแล้ว หากผู้ใหญ่ในชุมชนได้รับวัคซีนในจำนวนที่มากพอจนเกิดภูมิคุ้มกันระดับชุมชน (Herd immunity) จะสามารถช่วยป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออกในชุมชน ซึ่งเป็นอีกทางหนึ่งในการช่วยป้องกันเด็ก ๆ จากโรคไข้เลือดออกได้

จะเห็นได้ว่าการรับวัคซีน ไม่ใช่เพียงเรื่องเฉพาะในช่วงวัยใดช่วงวัยหนึ่งเท่านั้น ปัจจุบันวัคซีนเป็นเรื่องของคนทุกช่วงวัย หากประชาชนคนไทยทุกคนเข้ารับวัคซีนที่เหมาะสมตามช่วงวัย นอกจากจะช่วยป้องกันตัวเองจากโรคภัยได้แล้ว ยังเป็นกลไกสำคัญที่ก่อประโยชน์ส่งผลถึงระดับประเทศได้ เนื่องจากวัคซีนสามารถป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากประชากรวัยเด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสติปัญญาที่ดีจากการปราศจากการป่วยด้วยโรคภัยไข้เจ็บ ย่อมส่งผลให้ประเทศมีประชากรที่มีสุขภาพแข็งแรง สติปัญญาดี จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สามารถสร้างความเข้มแข็งและเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศต่อไปได้ในที่สุด 🇹🇭

ที่มา: การเสวนาวิชาการเนื่องในสัปดาห์สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโลก
ณ โรงแรมเลอกาสเซอร์ กรุงเทพมหานคร วันที่ 24 เมษายน 2561

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

อาคาร 4 ชั้น 5 ตึกสถาบันบำราศนราดูร
เลขที่ 38 หมู่ 4 ถนนชิวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 02-580-9729 ถึง 31 โทรสาร 02-580-9732
Website: www.nvci.go.th E-mail: nvci@nvci.mail.go.th
Facebook: <http://www.facebook.com/nvci>



nvci



vacciknowlogo.org

การรับวัคซีนของสมาชิกในครอบครัวแต่ละวัย
ส่งผลทางอ้อมในการป้องกันโรคนั้นๆ
ต่อสมาชิกคนอื่นๆ ในบ้าน และชุมชนได้ด้วย

วัคซีนสำหรับครอบครัว family vaccine

รู้หรือไม่ว่า? การรับวัคซีนของสมาชิกในครอบครัวแต่ละวัย

ส่งผลทางอ้อมในการป้องกันหรือลดความรุนแรงของโรคนั้น ๆ ต่อสมาชิกคนอื่นๆ ในบ้านและชุมชนได้ด้วย

เด็ก ปกป้อง ผู้ใหญ่	ผู้ใหญ่ ปกป้อง เด็ก
การรับวัคซีนโรคตาและวัคซีนไข้หวัดใหญ่ ของเด็กๆ จะช่วยลดอัตราการป่วยและเสียชีวิตจากการติดเชื้อโรคนี้ของผู้สูงอายุในครอบครัวได้	การรับวัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (Tdap) และวัคซีนป้องกันโรคไข้เลือดออก ของผู้สูงอายุ จะช่วยลดอัตราการเกิดโรคในเด็กเล็กที่ยังไม่สามารถรับวัคซีนได้

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
www.nvci.go.th |
 [Facebook](https://www.facebook.com/nvci) |
 [YouTube](https://www.youtube.com/channel/UC...) |
 0-2580-9729-31 |
 NV Channel